

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	35200
Nom	Teoria del dret
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1303 - Grau en Dret	Facultat de Dret	1	Primer quadrimestre
1921 - Programa de Doble Titulació en ADE-Dret	Facultat de Dret	1	Primer quadrimestre
1922 - PDT. Dret-Ciències Polítiques	Facultat de Dret	1	Segon quadrimestre
1923 - PDT Dret-Criminologia	Facultat de Dret	1	Primer quadrimestre
1930 - Programa Doble Titul.Dret-CC Polítiques i Adm.Públ.	Facultat de Dret	1	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1303 - Grau en Dret	3 - Teoria del Dret	Formació Bàsica
1921 - Programa de Doble Titulació en ADE-Dret	1 - Assignatures de formació bàsica de primer curs	Formació Bàsica
1922 - PDT. Dret-Ciències Polítiques	1 - Assignatures obligatòries de primer curs	Obligatòria
1923 - PDT Dret-Criminologia	1 - Assignatures obligatòries de primer curs	Obligatòria
1930 - Programa Doble Titul.Dret-CC Polítiques i Adm.Públ.	1 - Assignatures obligatòries de primer curs	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
BEA PEREZ, EMILIA	364 - Filosofia del Dret i Política
TALAVERA FERNANDEZ, PEDRO AGUSTIN	364 - Filosofia del Dret i Política

RESUM

1. L'assignatura Teoria del Dret es proposa aconseguir un objectiu formatiu i introductori respecte a la realitat jurídica, des de la perspectiva pròpia de la Filosofia del Dret, a l'àrea de coneixement de la qual es troba assignada. Així, vol proporcionar a l'estudiant una primera aproximació al dret, d'una forma global i en el marc de la realitat social, mitjançant una reflexió crítica que faci possible la seua intel·ligibilitat a diferència de les perspectives dogmàtiques i sectorials pròpies de les altres disciplines jurídiques.

2. Com a matèria de formació bàsica se relaciona en particular amb les assignatures Dret Civil i Dret Constitucional, sobretot pel que fa a qüestions referides al bloc temàtic 'Interpretació i aplicació del dret'. Des del punt de vista dels continguts troba el seu desenvolupament en l'assignatura Filosofia del Dret, impartida el quart curs del Grau, quan es fa possible i necessària una major maduresa crítica.

3. El contingut de la Teoria del Dret gira entorn d'aquests nuclis temàtics: El concepte de dret. Les principals concepcions sobre el dret. La relació entre el dret i els altres ordres normatius. La vinculació del dret amb la societat i l'Estat. La teoria de la norma i de l'ordenament jurídic. El problema de la interpretació i l'aplicació del dret. La connexió entre dret i justícia. El sentit del dret en l'existència humana.

CONEIXEMENTS PREVIS**Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació**

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits**1303 - Grau en Dret**

- Capacitat per reconèixer la importància del dret com a sistema regulador de les relacions socials.
- Capacitat per comprendre el caràcter unitari de l'ordenament jurídic i la necessària visió interdisciplinària dels problemes jurídics.
- Capacitat per utilitzar els principis i els valors constitucionals, el respecte dels drets humans, posant una atenció especial en la igualtat entre homes i dones, la sostenibilitat i la cultura de la pau, com a eines de treball en la interpretació de l'ordenament jurídic.

- Capacitat per al maneig de fonts jurídiques (legals, jurisprudencials i doctrinals).
- Capacitat per llegir i interpretar textos jurídics.
- Capacitat per comunicar-se correctament de forma oral i escrita en l'àmbit jurídic.
- Capacitat d'anàlisi dels problemes jurídics i de síntesi en el seu plantejament i resolució.
- Capacitat per adquirir una consciència crítica en l'anàlisi de l'ordenament jurídic i de desenvolupar la dialèctica jurídica.
- Capacitat per adquirir els coneixements bàsics d'argumentació jurídica.
- Capacitat per utilitzar les noves tecnologies de la informació i la comunicació en l'obtenció i la selecció de la informació jurídica.
- Capacitat de creació i d'estructuració normativa.

L'aprofitament adequat de l'assignatura Teoria del Dret permetrà a l'estudiant l'obtenció dels resultats següents:

- Reconeixement del dret com a sistema regulador de les relacions socials.
- Comprensió el caràcter unitari de l'ordenament jurídic i la necessitat d'adquirir una visió interdisciplinària dels problemes jurídics.
- Adquisició de la capacitat d'anàlisi i síntesi en la comprensió dels textos legals, judicials i doctrinals
- Adquisició de la capacitat per a emprar els principis i valors constitucionals, el respecte als drets humans -amb una particular atenció a la igualtat entre dones i barons-, la sostenibilitat i la cultura de la pau, com a eines de treball en la interpretació de de l'ordenament jurídic.
- Utilització de les fonts jurídiques, en sentit material (legals, judicials i doctrinals) .
- Adquisició de la capacitat de lectura i interpretació de textos jurídics.
- Comunicació correcta, a nivell oral i escrit, en l'àmbit jurídic.
- Adquisició de la capacitat d'anàlisi dels problemes jurídics i de síntesi en el seu plantejament i resolució.
- Adquisició d'una consciència crítica en l'anàlisi de l'ordenament jurídic i de desenvolupar la dialèctica jurídica.
- Adquisició dels coneixements bàsics de l'argumentació jurídica.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. APROXIMACIÓ AL CONCEPTE DE DRET

TEMA 1. INTRODUCCIÓ

1. Lloc de la Teoria del Dret en els estudis jurídics i en el conjunt de l'educació universitària.
2. El concepte de dret: problemes de definició i diversitat de perspectives. El dret com a fenomen complex: les dimensions del dret. Branques de l'ordenament jurídic.
3. Categories jurídiques fonamentals: justícia, validesa, eficàcia.
4. Antropologia jurídica. Dret i alienació. Dret i personalització.

TEMA 2. CONCEPCIONS DEL DRET

1. Jusnaturalisme.
2. Positivisme jurídic.
3. Intents de superació. Constitucionalisme i altres perspectives.

TEMA 3. DRET I ALTRES ORDES NORMATIUS

1. Dret, moral i usos socials com a ordes normatius.
2. Dret i moral.
  - A.- Diversos aspectes del fenomen moral.
  - B.- Trets diferencials entre dret i moral.
  - C.- Connexions entre dret i moral.
3. Dret i usos socials.

TEMA 4. DRET I SOCIETAT

1. Les diverses esferes socials: política, economia, cultura. El lloc del dret en les relacions socials.
2. Les funcions del dret.
3. Legitimació del poder: Estat i dret. Crisi de l'Estat de Dret?
4. Dret i economia. Dret i cultura.

2. ESTRUCTURA DEL DRET

TEMA 5. LA NORMA JURÍDICA

1. Usos del llenguatge i normes.
2. Les prescripcions com a tipus de norma característic dels sistemes jurídics.
3. Regles primàries i secundàries.
4. Tipus d'enunciats jurídics. Directrius, regles i principis.

TEMA 6. L'ORDENAMENT JURÍDIC

1. El dret com a sistema normatiu: de la norma a l'ordenament.
2. La unitat de l'ordenament jurídic. Diverses propostes teòriques.
3. La plenitud de l'ordenament jurídic. Les llacunes del dret i els seus procediments d'integració.
4. La coherència de l'ordenament jurídic. Les antinòmies jurídiques i els seus criteris de resolució.
5. Les fonts del dret.

3. INTERPRETACIÓ I APLICACIÓ DEL DRET

TEMA 7. ELS PROCESSOS D'INTERPRETACIÓ I APLICACIÓ DEL DRET

1. Concepcions sobre els processos d'aplicació i interpretació del dret: els models de funció judicial.
2. Interpretació de les normes jurídiques. Concepte, tipus i condicions.
3. Criteris hermenèutics. Referència a l'ordenament espanyol.

4. JUSTÍCIA I FINS DEL DRET

TEMA 8. DRET I JUSTÍCIA

1. El problema dels fins del dret. Justícia, seguretat, eficiència.
2. Teories de la justícia. Algunes concepcions.
3. Què significa tindre un dret? Drets, deures i responsabilitats.
4. Els drets humans. Notes o característiques: universalitat, rellevància, inalienabilitat. Indivisibilitat i interdependència.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	2,00	0
Elaboració de treballs individuals	8,00	0
Estudi i treball autònom	26,00	0
Lectures de material complementari	8,00	0
Preparació de classes de teoria	18,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	8,00	0
TOTAL	130,00	

METODOLOGIA DOCENT

1. *Activitats avaluable:*

Es realitzaran quatre activitats relatives a cada una de les quatre parts del temari. El professor n'assenyalarà tres com a avaluable.

2. *Activitats específiques:*

El professor determinarà altres activitats formatives a l'aula, que contribuïsquen a millorar el nivell de comprensió del programa i de participació en les classes.

3. *Activitat complementària (avaluable):*

Podrà ser pròpia de l'àrea de coneixement de Filosofia del Dret o bé pluridisciplinar, compartida amb les àrees de Dret Civil, Dret Constitucional i Història del Dret. Es realitzarà en l'horari específic de les activitats complementàries assenyalat per a cada grup.

AVALUACIÓ

- El 70% de la qualificació correspondrà a la nota obtinguda en la prova global (examen final).
- El 30% de la qualificació correspondrà a la nota obtinguda en l'avaluació contínua (puntuació de les activitats avaluable).
- La participació activa en les classes teòriques i en les altres activitats comptarà per a modular, a judici del professor, la qualificació final.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- AÑÓN, M.J. et alii (2023), Teoría del Derecho, Valencia, Tirant Lo Blanch, (3^a ed.).
- AÑÓN, M.J. et alii (2023), Teoría del Dret, València, Tirant Lo Blanch, (2^a ed.).
- ATIENZA, M. (2012), El sentido del Derecho, Barcelona, Ariel.
- PÉREZ LUÑO, A.E. (2019), Teoría del Derecho. Una concepción de la experiencia jurídica, Madrid, Tecnos, (18^a ed.).
- PRIETO SANCHÍS, L. (2005), Apuntes de Teoría del Derecho, Madrid, Trotta.

Complementàries

- ATIENZA, M.- RUIZ MANERO, J. (2007), Las piezas del Derecho, Barcelona, Ariel, (4^a ed.)
- BALLESTEROS, J. (2001), Sobre el sentido del Derecho, Madrid, Tecnos (3^a ed.)
- BOBBIO, N. (1991), Teoría general del Derecho, Madrid, Debate.
- DE LUCAS, J. (2020), Decir no. El Imperativo de la Desobediencia, Valencia, Tirant lo Blanch.
- KELSEN, H. (1991), Teoría pura del Derecho, México D. F., Porrúa-UNAM.